

به نام خدا

آموزش نکته به نکته و مجموعه سوالات طبقه بندی شده حیطه اختصاصی آزمون استخدامی آموزش و پرورش

✓ حیطه اختصاصی

- ۱) روانشناسی تربیتی (روانشناسی یادگیری) / کتاب مسئولیت و سازندگی، نویسنده: علی صفایی حائری فصل های (۱۰-۴-۳-۲)
- ۲) روش ها و فنون تدریس
- ۳) سنجش و اندازه گیری پیشرفت تحصیلی
- ۴) روانشناسی رشد و اختلالات یادگیری
- ۵) اسناد و قوانین بالادستی آموزش و پرورش (سیاست های کلی ایجاد تحول در آموزش و پرورش / سند تحول بنیادین آموزش و پرورش جمهوری اسلامی - مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی / آیین نامه اجرایی مدارس، مصوب سال ۱۴۰۰ شورای عالی آموزش و پرورش)

حیطه اختصاصی

۷	مبحث ۱: روان‌شناسی تربیتی
۸	فصل اول: تعاریف مفاهیم و اصطلاحات مرتبط
۱۶	فصل دوم: کاربرد نظریه‌های تحولی در آموزش
۲۶	فصل سوم: کاربرد نظریه‌های یادگیری در کلاس
۴۶	فصل چهارم: کاربرد نظریه‌های انگیزش و هیجان در آموزش
۵۲	فصل پنجم: شناخت تفاوت‌های فردی در یادگیری
۶۲	فصل ششم: کاربرد نظریه‌های هوش، تفکر، خلاقیت و استعداد
۷۶	فصل هفتم: مسئولیت و سازندگی
۸۵	پاسخنامه:

۱۰۰	مبحث ۲: روش‌ها و فنون تدریس
۱۰۱	فصل اول: مبانی نظری یادگیری
۱۱۷	فصل دوم: مبانی نظری تدریس
۱۲۳	فصل سوم: مدیریت فعالیت‌های آموزشی
۱۳۷	فصل چهارم: برنامه‌ریزی فعالیت‌های آموزشی
۱۴۵	فصل پنجم: طراحی فعالیت‌های آموزشی
۱۵۳	فصل ششم: مدل‌ها و الگوهای تدریس
۱۶۶	فصل هفتم: آشنایی با روش‌های تدریس و مهارت‌های اساسی معلم
۱۸۶	پاسخنامه:

۲۰۰	مبحث ۳: سنجش و اندازه‌گیری پیشرفت تحصیلی
۲۰۱	فصل اول: تعاریف، مفاهیم و اصطلاحات مرتبط
۲۱۵	فصل دوم: انواع سنجش یادگیری با آزمون
۲۲۳	فصل سوم: انواع ارزشیابی (سنجش مشاهده‌ای، سنجش عملکردی، سنجش عاطفی، سنجش رفتاری، سنجش تکوینی، پوشه کار)
۲۴۴	فصل چهارم: تحلیل آزمون‌ها و نمرات
۲۵۲	فصل پنجم: ارزشیابی توصیفی
۲۵۹	پاسخنامه:

فهرست مطالب

بخش اختصاصی

۲۶۹	مبحث ۴: روان‌شناسی رشد و اختلالات یادگیری
۲۷۰	فصل اول: تعاریف، مفاهیم و نظریات رشد
۲۸۲	فصل دوم: رشد و تحول از تولد تا دو سالگی
۲۹۰	فصل سوم: رشد کودک از دو تا هفت سالگی
۲۹۴	فصل چهارم: رشد کودک از هفت تا یازده سالگی
۲۹۶	فصل پنجم: رشد در دوره نوجوانی
۲۹۹	فصل ششم: رشد در دوره جوانی
۳۰۰	فصل هفتم: تعریف مفاهیم، اصطلاحات مرتبط و نظریات اختلالات یادگیری کودکان
۳۰۸	فصل هشتم: گروه‌بندی و مراحل شناسایی و تشخیص دانش‌آموزان دچار اختلالات یادگیری
۳۱۱	فصل نهم: روش‌های درمان و رفع مشکلات آموزشی دانش‌آموزان دچار اختلالات یادگیری
۳۳۳	فصل دهم: معرفی و بررسی اجمالی اختلالات یادگیری خواندن
۳۴۸	فصل یازدهم: معرفی و بررسی اجمالی اختلالات یادگیری نوشتن (دیکته) و ریاضی
۳۵۶	پاسخنامه:

۳۶۳	مبحث ۵: اسناد و قوانین بالادستی آموزش و پرورش
۳۶۴	فصل اول: سیاست‌های کلی ایجاد تحول در آموزش و پرورش
۳۶۸	فصل دوم: سند تحول بنیادین آموزش و پرورش
۳۹۳	فصل سوم: آیین‌نامه اجرایی مدارس، مصوب سال ۱۴۰۰
۴۳۴	پاسخنامه:

روان‌شناسی تربیتی

مبحث (۱)

✓ تعاریف مفاهیم و اصطلاحات مرتبط

✓ کاربرد نظریه‌های تحولی در آموزش

✓ کاربرد نظریه‌های یادگیری در کلاس

✓ کاربرد نظریه‌های انگیزش و هیجان در آموزش

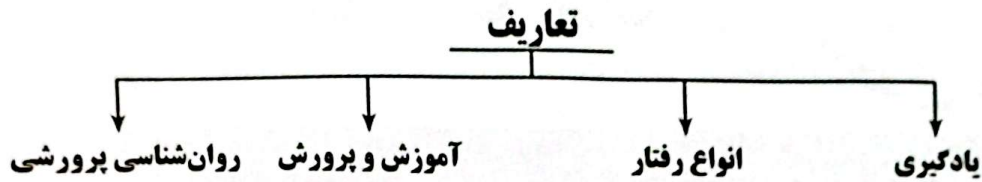
✓ شناخت تفاوت‌های فردی در یادگیری

✓ کاربرد نظریه‌های هوش، تفکر، خلاقیت و استعداد

✓ مسئولیت و سازندگی

توضیح: در بخش‌های مختلف کتاب در کنار مطالب، تصویر QR code قرار داده شده است. با اسکن آن QR code فیلمی را مشاهده می‌کنید که مطلب مورد نظر را توضیح می‌دهد. این توضیحات به درک شما از مطلب کمک خواهد کرد. برای یادگیری نحوه استفاده از QR code توضیحاتی که در مقدمه آمده را مطالعه کنید

۱-۱- تعاریف

یادگیری

یادگیری به فرآیند ایجاد تغییر نسبتاً پایدار در رفتار یا توان رفتاری که ناشی از تجربه است گفته می‌شود و متفاوت از تغییراتی مانند اثر بیماری، خستگی یا مصرف دارو می‌باشد این رفتارها شامل اعمال مفید و همچنین مضر می‌شوند

پس، یادگیری یعنی ایجاد فرآیند نسبتاً پایدار در رفتار بالقوه یادگیرنده، مشروط بر آنکه این تغییر در اثر تجربه روی دهد.

تجربه: نوعی داد و ستد بین یادگیرنده و محیط اطراف او میباشد.

عناصر تشکیل‌دهنده تعریف یادگیری و عواملی که باید در این فرآیند حضور داشته باشند:

تغییر + نسبتاً پایدار + توان رفتاری + تجربه

رفتار چیست؟

رفتار: اعمال و حرکات بیرونی و درونی فرد است که به دو دسته آشکار و نهان تقسیم می‌شود.

۱- رفتار آشکار: اعمالی که به طور مستقیم قابل مشاهده هستند، مانند صحبت کردن، نوشتن، راه رفتن و ...

۲- رفتار پنهان: اعمال درونی مانند فکر و خیال که مستقیماً مشاهده نمی‌شوند و از طریق مشاهده رفتار آشکار استنباط می‌شوند

ما برای بررسی میزان یادگیری فرد به رفتار آشکار یا عملکرد او مراجعه می‌کنیم. البته تفاوتی بین رفتار و عملکرد وجود دارد. رفتار، همه اعمال شخص را دربرمی‌گیرد، ولی عملکرد، به نتیجه عمل فرد گفته می‌شود. پس برای ارزیابی یادگیری به عملکرد مراجعه می‌کنیم زیرا عملکرد محصول یادگیری است

تفاوت یادگیری و عملکرد نیز مانند تفاوت بین علم به نحوه انجام کار و خود انجام دادن کار است. البته با توجه به اینکه عملکرد فرد از عوامل دیگری همچون انگیزش، هیجان، شرایط محیطی، خستگی و بیماری نیز تأثیر می‌پذیرد، نمی‌توان همیشه آن را شاخص قطعی برای سنجش یادگیری دانست

نکته: هر یادگیری به تغییر می‌انجامد ولی هر تغییری یادگیری نیست. اگر پای فردی بشکند، تغییر است ولی یادگیری نیست

آموزش و پرورش

تعریف آموزش: آموزش از سوی معلم با هدف آسان‌سازی یادگیری طراحی و اجرا می‌شود و بین معلم و یادگیرنده(ها) به صورت کنش متقابل جریان می‌یابد. توجه کنید که فعالیت‌های آموزشی با هدف تسهیل یادگیری از سوی معلم انجام می‌شوند و یادگیری عملاً توسط یادگیرنده انجام می‌شود. پس معلم تنها یک تسهیل‌کننده بوده و ملاک اثربخشی او در میزان هدایت یادگیری دانش‌آموزان است. بدین ترتیب، یادگیری یک فرآیند درونی در دانش‌آموز و آموزش امری بیرونی است.

نکته: آموزش رو در رو در کلاس از امتیاز کنش متقابل برخوردار است، ولی آموزش، تنها به محیط کلاس محدود نمی‌شود و سایر شیوه‌ها مانند روش‌های تلویزیونی و آنلاین یا آموزش مکاتبه‌ای نیز فعالیت‌های آموزشی محسوب می‌شوند. البته این شیوه‌ها فاقد کنش متقابل یا رابطه دو سویه هستند.

تدریس: فعالیت کلاسی معلم است، وقتی موضوعی را درس می‌دهد و شامل اجزای دیگر آموزش مانند گزینش مواد آموزشی، طرح آموزشی، پیش‌آماده‌سازی یادگیرندگان و غیره نمی‌شود.

پرورش: فرآیند منظم و مستمر هدایت رشد جسمانی، روانی و همه جانبه شخصیت فرد در جهت درک علوم، هنرهای متداول و کمک به شکوفا شدن استعدادهای اوست.

کارآموزی (حرفه‌آموزی): توسعه دانش، مهارت و الگوهای رفتاری مورد نیاز فرد برای انجام شغلی معین است. از آنجا که حرفه‌آموزی معطوف به نتیجه مشخص و محدود در ارتقاء قابلیت‌های رفتاری فرد است، معنایی بسیار محدودتر نسبت به پرورش، آموزش و تدریس دارد. هدف از آن برخلاف پرورش، شکوفا ساختن استعدادهای همه جانبه افراد یا رشد شخصیت آنان نیست، بلکه به ارائه فنون و مهارت‌های لازم به کارآموزان برای انجام شغل یا حرفه‌ای معین گفته می‌شود.

حرفه‌آموزی، یک فرآیند یادگیری و یاددهی کوتاه‌مدت است و با هدف آماده کردن افراد برای حرفه‌ای معین با حضور معلم یا بدون حضور معلم انجام می‌شود.

تفاوت‌های پرورش و کارآموزی:

- ۱- حوزه پرورش گسترده است و تمام جنبه‌های زندگی را در برمی‌گیرد، ولی کارآموزی محدود است.
- ۲- هدف‌های پرورش، کلان و جامع هستند، ولی کارآموزی اهداف محدود و مشخص دارد.
- ۳- دوره‌های پرورشی طولانی هستند مانند مدرسه و دانشگاه، ولی کارآموزی کوتاه و مقطعی است مانند دوره فته‌شاپ.
- ۴- پرورش، توسط نهادهای رسمی مانند مدرسه و دانشگاه انجام می‌شود ولی کارآموزی توسط شرکت‌ها، موسسات صنعتی، خدماتی، یا حتی دولتی برای تأمین نیروی متخصص اتفاق می‌افتد.
- ۵- در نظام‌های پرورشی به فرد امکانات داده می‌شود تا استعدادهای خود را بر پایه علاقه‌اش پرورش دهد، درحالی‌که در دوره کارآموزی، فرد موظف است جدا از استعداد یا علاقه‌اش، بر اساس اهداف برنامه کارآموزی حرکت کرده و مهارت‌های تعیین شده را یاد بگیرد. پس نظام پرورش، تأمین‌کننده نیاز یادگیرنده است، ولی دوره کارآموزی به دنبال تأمین نیاز برگزار کننده دوره است.

روان‌شناسی پرورشی

تعریف روان‌شناسی: روان‌شناسی، علم مطالعه رفتار، و همچنین فرآیندهای شناختی و ذهنی زیربنای رفتار است و شاخه‌های تخصصی گوناگون مانند رشد، تفاوت‌های فردی، فیزیولوژی روانی و... را شامل می‌شود.

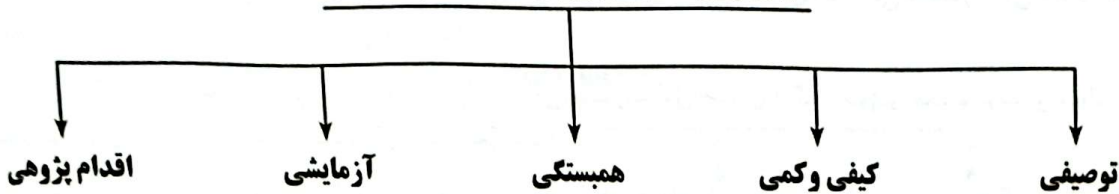
تعریف روان‌شناسی پرورشی: در آغاز تأسیس، همه موضوعات روان‌شناسی را شامل می‌شد اما با گسترش شاخه‌های روان‌شناسی و تخصصی شدن آنها، روان‌شناسی پرورشی نیز به مطالعه ویژگی‌های یادگیرندگان، یادگیری و آموزش محدود شد. به عبارتی روان‌شناسان پرورشی، ماهیت یادگیری و یادگیرندگان، ویژگی‌های آموزش مؤثر و چگونگی تأثیر شرایط کلاس بر یادگیری را بررسی می‌کنند. البته هنوز در مورد اینکه روان‌شناسی پرورشی یک شاخه مستقل است یا صرفاً اصولی از روان‌شناسی در رابطه با آموزش، اختلاف نظر وجود دارد.

۱-۲- انواع روش‌های پژوهشی

طبق مطالبی که بالا ذکر شد، روان‌شناسی تربیتی به عنوان شاخه‌ای از روان‌شناسی یک علم است و بر اساس روش‌های پژوهش علمی توسعه می‌یابد. در اینجا روش‌های پژوهش علمی متداول در علم روان‌شناسی تربیتی معرفی می‌شوند. از این بخش نیز تحت عناوین دیگر و اصطلاحات سوالاتی در آزمون‌های گذشته مطرح شده است.

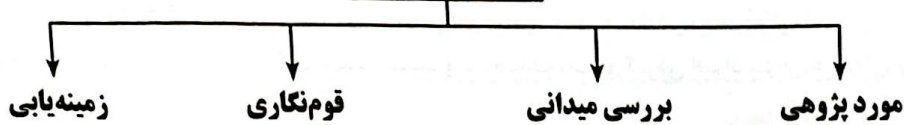
انواع پژوهش در روان‌شناسی پرورشی

پژوهش توصیفی

پژوهشی است که در آن موقعیت‌ها و رویدادها فقط توصیف می‌شوند. در پژوهش توصیفی از آزمون، پرسشنامه، مصاحبه و مشاهده استفاده می‌شود تا چگونگی یا ویژگی‌های یک موقعیت یا رویداد توصیف شوند. پژوهش توصیفی درباره‌ی وضع جاری، اطلاعات مفیدی بدست می‌دهد ولی نمی‌تواند روابط بین پدیده‌ها یا وابستگی علت و معلولی آنها را نتیجه‌گیری نماید. این نوع از پژوهش به چهار روش قابل اجرا است.

پژوهش توصیفی

مورد پژوهی: یک شخص یا یک موقعیت، عمیقاً مورد بررسی قرار می‌گیرد. به عنوان نمونه پژوهشگر می‌تواند چگونگی و نحوه‌ی تدریس یک معلم یا عملکرد یادگیری دانش‌آموزی را مورد پژوهش قرار دهد. اغلب زمانی بکار می‌رود که به دلایل علمی یا اخلاقی نمی‌توان شرایط و ویژگی‌های یک فرد را تکرار کرد یا به شکل عمومی مورد پژوهش قرار داد.

بررسی میدانی: در شرایط واقعی مانند یک کلاس درس صورت می‌پذیرد و غالباً از روش مشاهده‌ی طبیعی استفاده می‌کند. در مشاهده‌ی طبیعی، پژوهشگر باید تا حد ممکن به موضوع مطالعه نزدیک شود؛ مثلاً در کنار دانش‌آموزان بنشیند.

قوم‌نگاری: روشی در مردم‌شناسی برای بررسی عمیق ویژگی‌های گروهی از مردم مانند یک فرهنگ، یک گروه از جامعه یا یک قبیله است و اطلاعات جامعی درباره‌ی مسئله یا موضوع مورد مطالعه به منظور توصیف کامل و درک عمیق آن تولید می‌کند. در این روش، از مشاهده‌ی طبیعی و مصاحبه استفاده می‌شود و غالباً کاری درازمدت است.

زمینه‌یابی (مصاحبه و پرسشنامه): برای سنجش عقاید مردم درباره‌ی موضوعات مختلف یا گردآوری اطلاعات درباره‌ی مشخصات پدیده‌ها بکار می‌رود و برخلاف سایر روش‌های توصیفی، نتایج این گونه پژوهش می‌تواند به صورت کمی گزارش شود.

پژوهش کیفی

نوعی از پژوهش است که در آن پدیده‌های پیچیده‌ی پرورشی به صورت کلی توصیف می‌شوند. اطلاعات در این نوع پژوهش به سادگی قابل تبدیل به اعداد (کمیت) نیستند، بلکه بازبینی عمیقی از پدیده‌های پیچیده ارائه می‌کنند. این نوع پژوهش، وابسته به زمینه است و در بافت واقعی زندگی به مدت طولانی انجام شده و اطلاعاتی فراتر از رویدادهای مقطعی را نشان می‌دهد. مطالعات کیفی، قابلیت تعمیم ندارند و داده‌ها را در مورد موضوع مورد مطالعه برای برداشت و تحلیل در اختیار سایرین قرار می‌دهند.

نکته: همه پژوهش‌های توصیفی، کیفی هستند. (البته برخی از آنها (پژوهش‌های توصیفی)، کمی هم محسوب می‌شوند.)

پژوهش کمی

پژوهش کمی، وابسته به اعداد است و اطلاعاتی به دست می‌دهد که جنبه کمی یا عددی دارند یا قابل تبدیل به عدد هستند.

نکته: پژوهش‌های همبستگی و آزمایشی، کمی هستند.

پژوهش همبستگی

در پژوهش همبستگی، رابطه میان دو یا چند متغیر تعیین می‌شود و ارتباط زمانی و قابلیت پیشبینی میان متغیرها را نشان می‌دهد. میزان و جهت این روابط با یک ضریب عددی (حرف ۲ و بین اعداد +۱ و -۱) نشان داده می‌شوند. ضریب +۱ رابطه کامل مثبت و مستقیم بین دو متغیر، عدد -۱ رابطه کامل منفی و معکوس بین دو متغیر و عدد صفر عدم وجود رابطه را نشان می‌دهند.

پژوهش آزمایشی

پژوهش آزمایشی فراتر از توصیف و پیشبینی است و به رابطه علت و معلولی بین امور می‌پردازد. برای ریشه‌یابی علت و معلول در یافته‌های پژوهش‌های توصیفی یا همبستگی از آزمایش استفاده می‌کنیم. دقیق‌ترین و معتبرترین نوع پژوهش در حوزه آموزش و یادگیری آزمایش است که به دو صورت گروهی و انفرادی قابل انجام است.

پژوهش آزمایشی گروهی: در آزمایش گروهی تمام شرایط پژوهش زیر نظارت و کنترل دقیق آزمایشگر درمی‌آیند تا امکان ارزیابی تأثیرات ناشی از ایجاد تغییرات یا اصطلاحاً دخل و تصرف در یک متغیر (متغیر مستقل) بر متغیر دیگر (متغیر وابسته) فراهم آید. برای این کار، دو گروه آزمودنی به طور تصادفی از گروهی وسیع انتخاب می‌شوند و یکی گروه آزمایش و گروه دیگر گواه (کنترل) نامیده می‌شوند. سپس متغیر مستقل در گروه آزمایشی اجرا می‌شود (دستکاری می‌شود)، ولی در گروه گواه به اجرا در نمی‌آید. پس از پایان آزمایش، تغییرات ایجاد شده در متغیر وابسته (منتج از دستکاری‌ها در متغیر مستقل) در گروه آزمایشی را با وضعیت متغیر وابسته در گروه گواه قیاس می‌کنند تا میزان تأثیر دستکاری در متغیر مستقل مشخص شود.

پژوهش آزمایشی انفرادی (تک‌آزمونی): در صورتی که مشکل آموزشی، منحصر به فرد باشد و امکان ایجاد گروه‌های آزمایشی و گواه نباشد، این روش بکار می‌رود. در این حالت، یک فرد هر دو نقش را دارد و نتایج آزمایش با خود او قیاس می‌شوند.

اقدام پژوهی

نوعی پژوهش کاربردی است که برای حل کردن مشکلات ویژه مربوط به یک کلاس درس یا آموزشگاه به وسیله معلمان یا سایر مسئولان آموزشگاه طرح و اجرا می‌شود. از آنجا که اقدام پژوهی (پژوهش عمل‌نگر) بوسیله معلمان در مدارس اجرا می‌شود، پشتوانه آن معلمان پژوهشگر هستند. این پژوهش بر مشکلات و تصمیمات خاص یک معلم یا گروهی از معلمان متمرکز است

اهداف اقدام پژوهی:

- ۱) رفع یا بهبود مشکلی مربوط به موقعیتی خاص
- ۲) آموزش ضمن خدمت و توانمند ساختن معلمان با مهارت‌ها و روش‌های جدید، نیروی تحلیل‌گرانه، و افزایش خودآگاهی آن‌ها
- ۳) افزودن رویکردهای جدید آموزش و یادگیری به نظام جاری که به طور معمول دافع نوگرایی و تغییر است.
- ۴) بهبود ارتباط بین معلم عملگرا و پژوهشگر دانشگاهی و رفع نواقص پژوهش سنتی در تولید دستورالعمل صریح برای معلمان
- ۵) فراهم آوردن یک روش حل مسئله در کلاس درس که از روش غیرعینی و مشخص کنونی برتر باشد.

نکته: اقدام‌پژوهی یک روش ویژه پژوهشی نیست، بلکه از همه روش‌های پژوهشی از جمله توصیفی، همبستگی، آزمایش و حتی کیفی بهره می‌برد.

مقایسه پژوهش کمی و کیفی

در پژوهش کمی، داده‌ها و روش جمع‌آوری داده‌ها هر دو کمی هستند، ولی در پژوهش کیفی داده‌ها و روش جمع‌آوری‌شان کیفی هستند. عبارت دیگر پژوهش کمی بر اعداد، اندازه‌گیری و استدلال استقرایی مبتنی است، ولی پژوهش کیفی به ادراک و فهمیدن از طریق ابزارهای کلامی و استدلال قیاسی وابسته است.

از دیدگاه فلسفی، روش‌های کمی به فلسفه اثبات‌گرایی وابسته‌اند و روش‌های کیفی از فلسفه پسا اثبات‌گرایی سرچشمه می‌گیرند.

فلسفه اثبات‌گرایی: محیط طبیعی و اجتماعی را مستقل از پژوهشگر فرض می‌کند و واقعیت اجتماعی را نسبتاً ثابت می‌داند که باید بدون تعصب، مشاهده و مطالعه شود. این روش در آموزش و پرورش بسیار متداول است.

فلسفه پسا اثبات‌گرایی: پدیده‌های اجتماعی به معنی‌هایی که افراد برای آنها می‌سازند، وابسته‌اند. بدین شکل، دانش مستقل از دانشمند وجود ندارد، بلکه دانش بوسیله دانشمند ساخته می‌شود. این گروه، واقعیت را نسبی می‌انگارند، بنابراین پژوهش علمی باید واقعیت‌های چندگانه ساخته شده توسط افراد را در نظر بگیرد. این کار با تحلیل کمی امکان‌پذیر نیست و نیازمند مطالعه کل‌نگرانه و توصیفی می‌باشد.

مراحل انجام پژوهش

اصولاً یک سوال یا مسئله، آغازگر پژوهش است. سپس پژوهشگر براساس دانش و نظریه‌های موجود و با توجه به پژوهش‌های قبلی به طرح فرضیه اقدام می‌کند. فرضیه، نیز یک حدس علمی است که درست و غلط بودن آن پس از انجام پژوهش و جمع‌آوری داده‌ها و تجزیه و تحلیل آنها معلوم می‌شود.

پس از بیان فرضیه، مرحله بعدی جمع‌آوری داده‌ها است که روش پژوهش یا روش تحقیق نام دارد. روش پژوهش، نقشه و نحوه جمع‌آوری داده یا اطلاعات لازم برای آزمون فرضیه را مشخص می‌کند.

پس از جمع‌آوری داده‌ها اگر نتایج، درستی فرضیه را تأیید کردند و این فرضیه در پژوهش‌های مشابه دیگر مورد تأیید قرار گرفت، به صورت قانون علمی در می‌آید. با کشف چند قانون علمی در زمینه‌ای مشخص و ترکیب و ادغام آنها، قانون جامع‌تری به نام نظریه علمی تولید می‌شود.

اصل: رابطه بین دو متغیر که از لحاظ علمی هنوز اثبات نشده است.

قانون علمی: رابطه اثبات شده بین دو یا چند متغیر. مثال: وقتی دانش‌آموزان بسیار مضطرب‌اند، عملکردشان کاهش می‌یابد.

نظریه: مجموعه‌ای از اصول و قوانین به هم مرتبط که جنبه‌های وسیع‌یادگیری، رفتار یا هر زمینه دیگر را تبیین می‌کند. مثال: اضطراب، دقت افراد را مختل می‌کند و همین سبب کاهش یافتن عملکرد تحصیلی آنان است.

۱-۳- سوالات فصل یک

۱ تفاوت بین «دانستن چگونه انجام دادن کاری» و «انجام دادن آن کار» به ترتیب بیانگر تفاوت بین دو مورد زیر است؟

(استفاده از آموختاری ۱۴۰۶)

(۱) رفتار و عملکرد (۲) عملکرد و تفکر (۳) یادگیری و عملکرد (۴) تفکر و یادگیری

۲ تفاوت بین «دانستن چگونه انجام دادن کاری» و «انجام دادن آن کار» به ترتیب بیانگر تفاوت بین دو مورد زیر است؟

(آموختار ابتدایی ۱۴۰۶)

(۱) رفتار و عملکرد (۲) عملکرد و تفکر (۳) یادگیری و عملکرد (۴) تفکر و یادگیری

۳ رابطه‌ای که به طور کامل آزمون شده و معلوم گشته که در موقعیت‌های گوناگون قابل کاربست است، از کدام نوع است؟

(آموختار ابتدایی ۱۴۰۱)

(۱) اصل (۲) نظریه (۳) قانون (۴) فرضیه

(آموختار ابتدایی ۹۹)

۴ کدام مورد در خصوص مفهوم «یادگیری»، صحیح است؟

(۱) یادگیری، همیشه جنبه عمدی دارد و اتفاقی رخ نمی‌دهد. (۲) یادگیری، نتیجه عملکرد است. (۳) هر نوع یادگیری به تغییر می‌انجامد. (۴) تفکر و یادگیری، دو فرایند کاملاً مشابه هستند.

(آموختار ابتدایی ۹۹)

۵ کدام مورد، از اهداف اقدام پژوهی نیست؟

(۱) رفع مشکلاتی که در موقعیت‌های خاص تشخیص داده شده‌اند یا بهبود دادن آنها (۲) افزودن رویکردهای تازه آموزش و یادگیری به نظام جاری (۳) بررسی و رفع مسائل زیربنایی و بنیادی نظام آموزشی یک کشور یا منطقه (۴) فراهم آوردن یک روش حل مسئله در کلاس درس که از روش کنونی برتر باشد.

۶ کدام نوع پرورش توسط معلم کلاس برای حل مشکلات حاوی آموزش یا یادگیری دانش‌آموزان در کلاس طراحی می‌شود؟

(آموختار ابتدایی ۹۷)

(۱) موردی (۲) تک آزمودنی (۳) اقدام پژوهی (۴) آزمایشی

(آموختار ابتدایی ۹۶)

۷ کدام مورد یک نظریه علمی است؟

(۱) وقتی که در افراد این انتظار ایجاد می‌شود که برای رفتارشان تقویت دریافت خواهند کرد، رفتارشان افزایش می‌یابد. (۲) هنگام خواندن داستان برای کلاس، دانش‌آموزان را تشویق کنید تا شخصیت‌ها و موقعیت‌هایی را در ذهن خود مجسم کنند. (۳) زمانی که به دانش‌آموزان گفته می‌شود مطالبی را که می‌آموزند در ذهن خود مجسم کنند، آن مطالب را بهتر یاد می‌گیرند. (۴) زمانی که دانش‌آموزان خیلی مضطرب هستند، عملکردشان کاهش می‌یابد.

۸ کدام مورد در خصوص روش اقدام پژوهی درست نیست؟

(۱) شرکت‌کنندگان و پژوهشگر برای ایجاد تغییر با یکدیگر همکاری می‌کنند. (۲) براساس نتایج می‌توان بلافاصله به تغییر و تعدیل شرایط پرداخت. (۳) به دنبال دستیابی به قوانین عینی و تعمیم‌پذیر است. (۴) هدف، بهسازی و رفع مشکلات آموزشی و شغلی است.

۹ در مقایسه تدریس با آموزش، می‌توان گفت .....

(۱) تدریس و آموزش دو اصطلاح هم‌معنا هستند. (۲) تدریس کلی‌تر از آموزش است. (۳) آموزش هم تدریس معلم و هم سایر فعالیت‌های غیر کلامی او را شامل می‌شود. (۴) تدریس، اصطلاح جاافتاده‌تری از آموزش است و فعالیت‌های همه جانبه معلم را بهتر نشان می‌دهد.

۱۰ کدام کلمه از سایرین جامع‌تر است؟

(۱) آموزش (۲) تدریس (۳) پرورش (۴) کارآموزی

۱۱ پرورش در قیاس با کارآموزی .....

(۱) حیطه مشخص‌تری دارد. (۲) اهداف معین‌تر دارد. (۳) معمولاً طولانی‌تر است. (۴) برای اهداف شغلی کارفرما مطلوب‌تر است.

مشاهده محتوای مطلب (۴)

- ۱۲) ملاک اثر بخشی معلم چیست؟
 (۱) کیفیت محتوایی تدریس او
 (۳) میزان رضایت دانش آموز
 ۱۳) عملکرد با کدام برابر است؟
 (۱) اعمالی که مستقیماً قابل مشاهده هستند.
 (۳) همه اعمال شخص
 ۱۴) کدام گزینه به طور قطع نادرست است؟
 (۱) روان شناسی پرورشی شاخه‌ای از روانشناسی به مفهوم عام است.
 (۲) به کارآموز الگوهای رفتاری عمومی، هنجارها و روش حل مسائل عام آموخته می‌شود.
 (۳) تغییر در توان رفتاری، جزئی مهم از یادگیری است.
 (۴) عملکرد، شاخصی قطعی و همیشگی برای سنجش یادگیری نیست.
 ۱۵) زمانی که به هر دلیلی نمی‌توان شرایط ویژه زندگی یک فرد را تکرار کرد از کدام روش پژوهی استفاده می‌کنیم؟
 (۱) اقدام پژوهی (۲) مورد پژوهی (۳) آزمایش گروهی (۴) قوم‌نگاری
 ۱۶) کدام تعریف زیر کامل‌ترین تعریف یادگیری است؟
 (۱) کسب اطلاعات جدید و رفتارهای مطلوب در نتیجه آموزش
 (۳) حذف رفتارهای نامطلوب از راه الگوبرداری
 ۱۷) مهم‌ترین ویژگی آموزش کلاسی چیست؟
 (۱) طراحی فعالیت‌های آموزشی از سوی دانش‌آموزان
 (۳) انتقال دانش و مهارت‌های گوناگون از سوی معلم به دانش‌آموزان
 ۱۸) مهم‌ترین ویژگی پژوهش آزمایشی چیست؟
 (۱) کنترل شرایط و مشاهدات (۲) تکرار مشاهدات
 ۱۹) در مقایسه داده‌های حاصل از پژوهش‌های کمی و کیفی کدام نتیجه‌گیری زیر درست است؟
 (۱) نتایج حاصل از داده‌های کیفی قابل تعمیم نیستند.
 (۳) نتایج حاصل از داده‌های کیفی قابل اعتماد نیستند.
 ۲۰) فعالیت‌های یک معلم را که تشخیص یک مشکل آموزشی، جمع‌آوری اطلاعات لازم درباره آن، تصمیم‌گیری بر اساس اطلاعات به دست آمده و عمل کردن بر اساس آن است چه می‌نامند؟
 (۱) پژوهش علمی (۲) وضع قانون (۳) تدوین فرضیه (۴) اقدام پژوهشی
 ۲۱) ضریب همبستگی در چه محدوده‌ای قرار دارد؟
 (۱) ۰٫۵- تا ۰٫۵+ (۲) ۰ تا ۱٫۰+
 ۲۲) کدامیک حدسی علمی است که درستی یا نادرستی آن مشخص نیست؟
 (۱) فرضیه (۲) اصل (۳) نظریه (۴) قانون
 ۲۳) کدامیک به فلسفه اثبات‌گرایی وابسته است؟
 (۱) پژوهش همبستگی (۲) پژوهش کمی (۳) پژوهش کیفی (۴) اقدام پژوهی
 ۲۴) در ..... ، پژوهشگر باید تا حد ممکن به موضوع مطالعه نزدیک شود.
 (۱) پژوهش کمی (۲) مشاهده طبیعی (۳) آزمایش انفرادی (۴) زمینه‌یابی
 ۲۵) در آزمایش گروهی از متغیرها چگونه استفاده می‌شود؟
 (۱) متغیر وابسته با هر دو گروه آزمایشی و گواه اجرا می‌شود.
 (۳) متغیر وابسته فقط با گروه آزمایشی اجرا می‌شود.
 ۲۶) فلسفه پسا اثبات‌گرایی با کدام نوع پژوهش همخوان نیست؟
 (۱) پژوهش کمی (۲) پژوهش توصیفی (۳) پژوهش کیفی (۴) پژوهش کل‌نگرانه
 ۲۷) کدام گزینه در ارتباط با انواع پژوهش‌ها صحیح نیست؟
 (۱) همه پژوهش‌های توصیفی، کیفی هستند.
 (۳) مورد پژوهی از انواع پژوهش توصیفی است.
- (۲) میزان یادگیری دانش آموز
 (۴) میزان هدایت یادگیری دانش آموز
 (۲) اعمال درونی که به واسطه رفتار آشکار شخص استنباط می‌شود.
 (۴) نتیجه اعمال شخص
 (۲) روان‌شناسی پرورشی شاخه‌ای از روانشناسی به مفهوم عام است.
 (۲) به کارآموز الگوهای رفتاری عمومی، هنجارها و روش حل مسائل عام آموخته می‌شود.
 (۴) عملکرد، شاخصی قطعی و همیشگی برای سنجش یادگیری نیست.
 (۲) زمانی که به هر دلیلی نمی‌توان شرایط ویژه زندگی یک فرد را تکرار کرد از کدام روش پژوهی استفاده می‌کنیم؟
 (۲) اقدام پژوهی (۳) آزمایش گروهی (۴) قوم‌نگاری
 (۲) ایجاد تغییر نسبتاً پایدار در توان رفتاری بر اثر تجربه
 (۴) گرینش نگرش‌های تازه نسبت به اندیشه‌ها و مسائل جدید
 (۲) انجام فعالیت‌های یادگیری از سوی دانش‌آموزان
 (۴) برقراری کنش متقابل میان معلم و دانش‌آموزان
 (۳) روش‌های دقیق اندازه‌گیری (۴) کاربرد مفهوم همبستگی
 (۲) نتایج حاصل از داده‌های کمی قابل تعمیم نیستند.
 (۴) نتایج حاصل از داده‌های کمی قابل اعتماد نیستند.
 (۱) پژوهش علمی (۲) وضع قانون (۳) تدوین فرضیه (۴) اقدام پژوهشی
 (۱) ضریب همبستگی در چه محدوده‌ای قرار دارد؟
 (۱) ۰٫۵- تا ۰٫۵+ (۲) ۰ تا ۱٫۰+
 (۱) کدامیک حدسی علمی است که درستی یا نادرستی آن مشخص نیست؟
 (۱) فرضیه (۲) اصل (۳) نظریه (۴) قانون
 (۱) پژوهش همبستگی (۲) پژوهش کمی (۳) پژوهش کیفی (۴) اقدام پژوهی
 (۱) پژوهش کمی (۲) مشاهده طبیعی (۳) آزمایش انفرادی (۴) زمینه‌یابی
 (۱) متغیر وابسته با هر دو گروه آزمایشی و گواه اجرا می‌شود.
 (۳) متغیر وابسته فقط با گروه آزمایشی اجرا می‌شود.
 (۱) پژوهش کمی (۲) پژوهش توصیفی (۳) پژوهش کیفی (۴) پژوهش کل‌نگرانه
 (۱) همه پژوهش‌های توصیفی، کیفی هستند.
 (۳) مورد پژوهی از انواع پژوهش توصیفی است.
 (۲) پژوهش آزمایشی می‌تواند نوعی پژوهش کمی باشد.
 (۴) پژوهش همبستگی از نوع کیفی است.